

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 18/13
Luksemburgā, 2013. gada 26. februārī

Spriedums lietā C-11/11
Air France SA / Heinz-Gerke Folkerts un Luz-Tereza Folkerts

Tieši savienoto reisu pasažieriem ir jāizmaksā kompensācija, ja viņu reiss ierodas galamērķī ar trīs vai vairāk stundu kavēšanos

Tas, ka pirmā lidojuma kavēšanās nepārsniedz Savienības tiesībās paredzētos laikposmus, neietekmē tiesības saņemt kompensāciju

Regula par kompensāciju un atbalstu pasažieriem¹ principā paredz viņiem atbalstu viņu lidojuma kavēšanās laikā. Turklāt Tiesa spriedumā apvienotajās lietās *Sturgeon*² nosprieda, ka pasažieri, kuru lidojums kavējas un kuri savu galamērķi sasniedz ar trīs vai vairāk stundu kavēšanos pēc paredzētā ielidošanas laika, arī var saņemt kompensāciju, pat ja regulā šīs tiesības ir skaidri paredzētas tikai lidojumu atcelšanas gadījumā. Šāda vienreizēja kompensācija no EUR 250 līdz EUR 600 atkarībā no lidojuma attāluma tiek noteikta, ņemot vērā pēdējo galamērķi, kurā pasažieris ierodas pēc paredzētā laika.

Folkerts k-dzei bija rezervācija lidojumam no Brēmenes (Vācija) uz Asunsjonu (Paragvaja) ar pārsēšanos Parīzē (Francija) un Sanpaulu (Brazīlija). Sabiedrības *Air France* nodrošinātais lidojums no Brēmenes uz Parīzi kavējās un lidmašīna izlidoja gandrīz ar divarpus stundu kavēšanos salīdzinājumā ar paredzēto izlidošanas laiku. Līdz ar to *Folkerts* k-dze nokavēja savu savienoto reisu no Parīzes uz Sanpaulu, ko arī nodrošināja *Air France*, kas pēc tam pārcēla šo rezervāciju uz vēlāku reisu uz to pašu galamērķi. Novēlotas ierašanās Sanpaulu dēļ *Folkerts* k-dze nokavēja sākotnēji paredzēto savienoto reisu uz Asunsjonu, kur ieradās ar 11 stundu kavēšanos salīdzinājumā ar sākotnēji paredzēto ielidošanas laiku.

Tā kā *Air France* tika piespriests samaksāt *Folkerts* k-dzei zaudējumu atlīdzību, tostarp it īpaši regulā paredzēto summu EUR 600 apmērā, šī sabiedrība iesniedza apelācijas sūdzību *Bundesgerichtshof* (Vācijas Federālā Augstākā tiesa). Šī tiesa jautā Tiesai, vai lidmašīnas pasažieris var saņemt atlīdzību, ja viņa lidojums izlidošanas brīdī kavējas mazāk par trim stundām, bet savā galamērķī viņš ierodas ar trīs vai vairāk stundu kavēšanos salīdzinājumā ar sākotnēji paredzēto ielidošanas laiku.

Savā šodienas spriedumā Tiesa, pirmkārt, atgādina, ka regulas mērķis ir piešķirt lidmašīnas pasažieriem tiesību minimumu, ja šie pasažieri nonāk trīs atšķirīgās situācijās, proti, iekāpšanas atteikums pret pasažieru gribu, lidojuma atcelšana un, visbeidzot, lidojuma kavēšanās.

Otrkārt, Tiesa atsaucas uz savu judikatūru, saskaņā ar kuru pasažieriem ilgas lidojumu kavēšanās gadījumā, proti, trīs vai vairāk stundas, tāpat kā pasažieriem, kuru sākotnējais lidojums tika atcelts un kuriem gaisa pārvadātājs nevar piedāvāt maršruta maiņu regulā paredzētajos apstākļos, ir tiesības saņemt kompensāciju, ņemot vērā, ka viņi cieš neatgriezenisku laika zaudējumu un, attiecīgi, līdzīgus sarežģījumus (spriedums apvienotajās lietās *Sturgeon* un spriedums apvienotajās lietās *Nelson*³). Tā kā šie sarežģījumi lidojumu kavēšanās gadījumā izpaužas,

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Regula (EK) Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV L 46, 1. lpp.).

² Tiesas 2009. gada 19. novembra spriedums apvienotajās lietās [C-402/07](#) un [C-432/07](#) *Sturgeon/Condor Flugdienst GmbH un Böck u.c./Air France SA*; skat. arī paziņojumu presei Nr. [102/09](#).

³ Tiesas 2012. gada 23. oktobra spriedums apvienotajās lietās [C-581/10](#) un [C-629/10](#) *Nelson u.c./Deutsche Lufthansa AG un TUI Travel u.c./Civil Aviation Authority*, skat. arī paziņojumu presei Nr. [135/12](#).

ielidojot galamērķī, kavēšanās ir jānovērtē salīdzinājumā ar paredzēto ielidošanas laiku šajā galamērķī, proti, pēdējā lidojuma galamērķī.

Tādējādi tieši savienota reisa gadījumā vienreizējā kompensācija ir jāizvērtē atkarībā no kavēšanās salīdzinājumā ar paredzēto ielidošanas laiku galamērķī, ar ko saprot attiecīgā pasažiera izmantotā pēdējā reisa galamērķi.

Pretējs risinājums radītu nepamatotu atšķirīgu attieksmi, tāpēc ka lidmašīnas pasažieri, kuri savu galamērķi sasniedz ar trīs vai vairāk stundu nokavēšanos salīdzinājumā ar paredzēto ielidošanas laiku, būtu pakļauti atšķirīgai attieksmei atkarībā no tā, vai viņu lidojuma kavēšanās salīdzinājumā ar paredzēto izlidošanas laiku pārsniedz vai nepārsniedz regulā noteiktos laikposmus, lai gan viņu sarežģījumi neatgriezeniskā laika zaudējuma dēļ ir identiski.

Šajā ziņā Tiesa precizē, ka vienreizējā kompensācija, uz kuru pasažierim ir tiesības saskaņā ar regulu, ja viņa reiss sasniedz savu galamērķi ar trīs vai vairāk stundu kavēšanos salīdzinājumā ar paredzēto ielidošanas laiku, nav pakārtota tādu nosacījumu ievērošanai, kuri dod tiesības uz palīdzības un atbalsta pasākumiem, kas ir jāsniedz reisa izlidošanas kavēšanās gadījumā.

Attiecībā uz finansiālām sekām, kas rodas gaisa pārvadātājiem, Tiesa norāda, ka šādas sekas var tikt mazinātas pirmām kārtām tad, ja pārvadātājs var pierādīt, ka lidojuma ilgstošu kavēšanos ir izraisījuši ārkārtēji apstākļi, no kuriem nevarētu izvairīties pat tad, ja tiktu veikti visi iespējamie pasākumi, proti, apstākļi, kas ir ārpus gaisa pārvadātāja faktiskas kontroles (spriedums lietā Wallentin-Hermann 4). Tāpat no regulas izrietošie pienākumi neietekmē pārvadātāju tiesības lūgt atlīdzinājumu no ikvienas personas, kura ir radījusi kavējumu, tostarp trešajām personām (spriedums apvienotajās lietās *Nelson u.c.*). Visbeidzot, kompensācijas summa, kas ir noteikta EUR 250, EUR 400 un EUR 600 apmērā atkarībā no attiecīgo lidojumu attāluma, saskaņā ar regulu var tikt vēl samazināta par 50 %, ja lidojums vairāk nekā 3 500 kilometru attālumā nav kavēts ilgāk par četrām stundām. Tiesa arī atgādina, ka patērētāju un, attiecīgi, lidmašīnas pasažieru tiesību aizsardzības mērķis attaisno negatīvās, pat ievērojamās ekonomiskās sekas atsevišķiem tirgus dalībniekiem.

Tādējādi Tiesa atbild, ka ir jāmaksā kompensācija tieši savienota reisa, kurā izlidošana kavējās par tādu laikposmu, kas nepārsniedz regulā noteiktos laikposmus, tomēr galamērķi sasniedza ar trīs vai vairāk stundu kavēšanos salīdzinājumā ar paredzēto ielidošanas laiku, pasažierim. Šāda kompensācija nav pakārtota nosacījumam par izlidošanas kavēšanos.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā valsts prāvas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli no sprieduma nolasīšanas apskatāmi „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Tiesas 2008. gada 22. decembra spriedums lietā [C-549/07 Friederike Wallentin-Hermann/Alitalia](#); skat. arī paziņojumu presei Nr. [100/08](#).